

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Christiansborg, Folketinget, Rigsdagsgården 4, 1218 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Id: FT-24925

Forslag

Folketinget pålægges at sikre pårørende otte konkrete rettigheder i lovgivningen, herunder i den kommende folkesundhedslov. Formålet er at anerkende pårørende som en selvstændig gruppe med egne behov.

1. Synlighed

Når et menneske får en alvorlig eller kronisk diagnose, eller får visiteret hjælp, skal en eller flere nærmeste pårørende tilbydes registrering. Tilbuddet gives, hvor kontakten opstår: på sygehuset, hos egen læge eller i kommunen. Registreringen gælder på tværs af region og kommune, sker med samtykke og kan trækkes tilbage.

2. Belastningsvurdering

Senest 14 dage efter registrering screenes den pårørendes belastning, arbejdsmarkedstilknøytning og livssituation med ét nationalt redskab.

3. Pårørendeplan

Senest 60 dage efter registrering skal den pårørende have en skriftlig plan for støtte og aflastning. Planen udarbejdes med udgangspunkt i screeningen og revideres årligt, eller ved væsentlig ændring i belastning.

4. Aflastning efter behov

Retten til afløsning og aflastning samles i én bestemmelse, uanset den syges alder og diagnose. Omfanget fastlægges ud fra den pårørendes belastning.

5. Omsorgslov og omsorgsdage

Pårørende får ret til omsorgslov med betalt kompensation, når en nærtstående er alvorligt eller kronisk syg. Herudover får pårørende ret til betalte omsorgsdage ved følgeskab til læge, behandling og hospital.

6. Ensartet tilbud i hele landet

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Alle kommuner skal have mindst én pårørendevejleder, og der fastsættes en bindende national kvalitetsstandard for støtte og aflastning.

7. Leverandører

Kommuner og regioner kan bruge certificerede offentlige, private og civilsamfundsaserede leverandører til aflastning, der ikke kræver sundhedsfaglig uddannelse.

8. Årlig rapport

Der offentliggøres årligt nationale tal for antal registrerede pårørende, belastning, aflastningstilbud, ventetid, arbejdsmarkedstilknytning og sygefravær.

Bemærkninger til forslaget

Ingen kan alt, heller ikke pårørende.

45 % af befolkningen over 18 år er pårørende, og 31 % er involverede pårørende, der aktivt hjælper en nærtstående. 25 % af de pårørende angiver, at rollen har påvirket deres psykiske helbred, og 15 % at den har påvirket det fysiske. Omkring 60 % oplever, at de skal kæmpe for at få den hjælp, deres nærtstående har ret til (VIVE, 2025).

17 % af de erhvervsaktive pårørende er i risiko for at forlade arbejdsmarkedet på grund af deres pårørendeopgaver. De sygedage, de bruger på opgaverne, koster alene arbejdsgiverne 314 mio. kr. om året (KMD, 2018). Alene otte kroniske sygdomme trækker knap 15.600 fuldtidsbeskæftigede pårørende ud af arbejdskraften (Dansk Erhverv, 2023).

Presset vokser fra to sider. Med Aftale om sundhedsreform 2024 er det besluttet, at "langt mere behandling skal foregå i eller tæt på eget hjem". Samtidig udskrives de ældste hurtigere: den gennemsnitlige liggetid for personer over 80 år er faldet fra knap otte dage i 2007 til under fem dage i 2022 (KL Momentum). Antallet af danskere over 80 år stiger fra ca. 320.000 til ca. 464.000 frem mod 2035 (KL Momentum), og FOA fremskriver, at der i 2034 kan mangle ca. 25.000 fuldtidspersoner på social- og sundhedsområdet (FOA, 2025). Flere ældre, kortere indlæggelser og færre fagprofessionelle hænder peger samme vej: opgaverne lander i hjemmet.

For rigtig mange pårørende er det helt naturligt at hjælpe, når en man elsker bliver syg. Men politisk findes der i dag ingen national standard for, hvordan vi sikrer, at de pårørende ikke selv ender som patienter. Der arbejdes målrettet med mange gode initiativer for den syge, og det er godt. Med dette borgerforslag vil vi sikre, at pårørende ikke blot er dem, der står ved siden af patienten, men anerkendes som en selvstændig gruppe med egne behov.

Der findes i dag mennesker, som står registreret som jobsøgende, mens de reelt passer en nær døgnet rundt. De optræder ingen steder som pårørende. Systemet kan hverken se dem eller hjælpe dem, fordi det ikke har en kategori for dem.

Pligten til at aflaste pårørende findes allerede i dansk lovgivning. Men den står tre steder, og hvilken bestemmelse der gælder, afhænger ikke af den pårørendes belastning, men af hvem den syge er.

Serviceovens § 138 giver alene kommunalbestyrelsen hjemmel til at fastsætte generelle vejledende serviceniveauer inden for lovens rammer. Forskellene mellem kommunerne opstår altså ikke, fordi loven tillader dem. De opstår, fordi de enkelte kommuner har stor prioritetsfrihed. To pårørende med samme belastning kan derfor få vidt forskellig hjælp, alt efter hvor de bor. Og kun 40 af landets 98 kommuner har en pårørendevejleder (VIVE, 2026).

Det kan gøres anderledes. I forlængelse af sundhedsreformen fra 2024 er det besluttet, at Danmark skal have en folkesundhedslov, som blandt andet skal sikre bedre forebyggelse. Det er samtidig besluttet, at

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

loven udarbejdes med inspiration fra relevante organisationer og eksperter, samt med erfaringer fra blandt andet Norges folkesundhedslov.

Så lad os se på Norge. Norsk lovgivning har siden 2017 haft en bestemmelse om nødvendig pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesteloven, og Helsedirektoratet udsendte samme år en national pårørendeveileder, som omfatter alle pårørendegrupper uafhængigt af den syges diagnose. Målet er, at voksne pårørende med omsorgsopgaver og/eller belastninger tilbydes individuelt tilpasset støtte, aflastning, oplæring og vejledning, og det gælder særligt pårørende med krævende omsorgsopgaver og belastninger (Helsedirektoratet, Pårørendeveileder, 2017). Norge har desuden en national pårørendestrategi, hvis mål blandt andet er, at pårørende kan leve gode egne liv og kombinere pårørenderollen med uddannelse og arbejde. I Norge følger støtten altså omsorgsbyrden. I Danmark afhænger den af den syges alder og diagnose.

De otte rettigheder er ikke en liste over ønsker. Tilsammen udgør de én national standard for, hvordan pårørende skal mødes i hele landet.

Uden synlighed er der ingen at vurdere. Uden vurdering er der intet kriterium for, hvem der skal aflastes, og intet grundlag for at fastlægge omfanget. Uden en bindende standard er der ingen ensartethed at måle på. Derfor er dette ét forslag, og ikke otte løsekrav.

Norge har samlet sin indsats i seks indsatsområder: tidlig identificering, bedre information og oplæring, forudsigelige og koordinerede tilbud, tilstrækkelig støtte og aflastning, familieorienterede tilbud og pårørendeinddragelse. Rækkefølgen er den samme som her: se den pårørende, forstå belastningen, forpligt systemet.

Forslaget flytter ikke ansvar fra det offentlige til familierne. Det gør det modsatte: det gør den støtte, kommunerne allerede skal give, målbar, ensartet og uafhængig af den syges alder og diagnose.

Forslaget bygger på strukturer, der allerede er på vej: de nationale, tværgående kvalitetsstandarder, sundhedsrådene og folkesundhedsloven. Udgifterne skal holdes op imod den regning, samfundet allerede betaler i dag, i sygefravær, i tabt arbejdsudbud og i pårørende, der selv bliver patienter.

Når mere behandling flyttes tættere på borgeren eller ind i borgerens eget hjem, skaber vi et sundhedsvæsen, der i endnu højere grad er afhængigt af pårørende. Pårørende er allerede det usynlige fundament, der bærer en enorm byrde. Med de otte nationale rettigheder vil vi sikre, at det fundament under velfærdssamfundet ikke knækker.

Hovedstiller og medstillere udtaler sig i denne sag alene som privatpersoner.

Forslag stillet af

Mie Kamille Dalsgård
Danmark København

Kontaktoplysninger

mie@careluup.com
22140928

Medstillere

Jakob Munk Matthiesen
København

Kontaktoplysninger

jakobmmatthiesen@gmail.com
23358689

Helle Nonnie Hansen
Odense

hellenonnie@gmail.com

Marianne My Rasmussen
Odense

tilmyrasmussen@gmail.com

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugerne og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

FT-24925 - Giv pårørende 8 nationale rettigheder, så færre selv ender som patienter

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Christiansborg, Folketinget
Att.: Borgerforslag
Rigsdagsgården 4
1218 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.